

Yeşil Liman Genel Kriterleri

1. Tesis içerisindeki idari binalar için 5/12/2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında enerji kimlik belgesi alınmalıdır.

2. Kıyı tesisi tarafından enerji tüketiminin en az %5’inin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrikten karşılandığını kanıtlamak üzere tedarikçi tarafından temin edilen Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi (YEK-G) veya Uluslararası Yeşil Enerji Sertifikası (I-REC) İdareye sunulmalıdır.

3. Kıyı tesisinin ya ana elleçleme ekipmanlardan (konveyör, forklift, taşınabilir liman kreyini, raylı liman kreyini, tekerlekli liman kreyini ve benzeri) aynı olanların sayıca en az %50’sinin elektrik enerjisi kullanması ya da tesisin toplam ana elleçleme ekipmanının harcadığı enerjinin en az %50’sinin elektrik enerjisinden karşılanması sağlanmalıdır.

4. Kıyı tesisi içerisinde fosil yakıt kullanan kepçe, kreyin, konveyör, vinç, iş makineleri, yük taşıyıcı araçlar, elleçleme ekipmanları ve tesis içinde kullanılan diğer tüm hareketli araçların egzoz emisyon ölçümleri her yıl periyodik olarak yaptırılmalıdır. Emisyon ölçümlerinde bir önceki ölçüme göre artış olması durumunda araç ve ekipmanlar ile ilgili gerekli tedbirler alınarak ilk emisyon ölçüm değerinin altına indirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca, 11/3/2017 tarihli ve 30004 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ölçüm yaptırmayı gereken araçların tesise girişi esnasında geçerli bir egzoz emisyon ölçümünün bulunup bulunmadığı sorgulanır. Geçerli bir ölçümü bulunmayan araçların tesise girişine izin verilmez.

5. Sadece dökme sıvı ve sıvılaştırılmış gaz elleçlemesi yapan kıyı tesisleri hariç olmak üzere, altyapısı olan gemilere limandan elektrik bağlantısı sağlanması yönünde gerekli alt ve üst yapı çalışması yapılarak, talep eden gemilere hizmet vermek üzere en az bir terminal/rıhtım/iskele üzerinde elektrik bağlantısı hazır halde bulundurulmalıdır. **(Ek cümle:RG-24/3/2026-33203)** Yat limanları/marinalar hariç olmak üzere Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliği kapsamında olan kıyı tesislerinin gemilere hizmet vermek üzere elektrik bağlantısı standardının TS IEC/IEEE 80005’ini ilgili bölümlerine uygun olması gerekir.

6. Kıyı tesisi içerisinde oluşan atıkların yönetimine yönelik 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında Sıfır Atık Yönetim Sistemi kurularak Sıfır Atık Belgesi alınmalıdır.

7. Atıkların yağmur suyu toplama kanallarına karışarak yağmur sularının deşarj edildiği alıcı ortamları kirlilemesini ve toprak kirliliğine sebep olmasını önleyecek su-yağ ayırıcısı kurulması ve bina çatılarından toplanan yağmur sularına yönelik gerekli toplama kanal altyapısı oluşturularak tekrar kullanımı sağlanmalıdır.

8. Gemilerden dökme yük elleçlenmesi sırasında terminal/rıhtım/iskele çevresindeki deniz ortamının, liman sahasının ve tesisteki diğer alanların kirliliğe maruz kalmaması için liman sahasına yükün temas etmesini önleyici sistemler ile yükleme ve tahliye yapılmalıdır.

9. Sıvı dökme yük elleçleyen kıyı tesislerinde yükleme/boşaltma alanı, boru hattı, depolama tesisi, tank sahaları ve diğer ünitelerin bulunduğu alanlarda olası kirlleticilerden kaynaklanan kirliliklerin önlenmesi amacıyla zemin sızdırmazlığını sağlayacak ve kirli akıntının deniz suyuna karışmasını önleyecek alt ve üst kanal, bariyer yapısı oluşturulmalıdır.

10. Kıyı tesisinin Acil Müdahale Planı kapsamında bulundurulması gereken malzemeler turuncu renkle boyanmış “Deniz Kirliliği Acil Müdahale Konteyner/Deposu” ibaresi üzerinde görünür şekilde yer alan konteyner/depo içerisinde, düzgün istiflenmiş ve kolay ulaşılabilir şekilde muhafaza edilmeli, malzemelere ait envanter listesi ve bakım tarihlerini gösterir liste konteyner/depo içinde ve dışında asılı halde bulundurulmalıdır. Acil Müdahale Planı kapsamında

bulundurulması gereken bariyer ve yağ emici malzeme sayısının en az %50 fazlası tesiste hazır bulundurulmalıdır.

11. (Değişik:RG-24/3/2026-33203) İlgili mevzuat kapsamında kıyı tesisi adına hatıra ormanı oluşturulmalı ya da özel ağaçlandırma projeleri gerçekleştirilmelidir. Özel ağaçlandırma projeleri en az 5000 ağaç olacak şekilde belgelendirilerek Yeşil Liman Sertifikası başvuru dosyasına eklenmelidir.

12. (Değişik:RG-24/3/2026-33203) Kıyı tesislerinin deniz yüzeyi temizlik faaliyetleri, “liman kıyı sahası temizlik süreci” kapsamında bütüncül bir süreç olarak ele alınıp; her kıyı tesisi işleticileri kendi operasyonel koşulları doğrultusunda bu süreci yapılandırır. Bu kapsamda, kıyı tesisi işleticileri tarafından deniz yüzeyi temizlik çalışmalarında kullanılacak ekipman envanteri hazırlanarak Yeşil Liman Sertifikası başvuru dosyası ile İdareye sunulur; yürütülen temizlik faaliyetleri belirli bir plan ve taahhüt çerçevesinde raporlanır ve yıllık olarak Yeşil Liman uygulamaları kapsamında denetimlerde sunulmak üzere fiziksel veya elektronik olarak dosyalanır. Deniz yüzey çöplerini toplamak amacıyla, kıyı tesisi sahasında deniz trafiğini engellemeyecek şekilde çöpkapar, sınırlayıcı bariyerler gibi ekipmanlar kullanılabilir veya atıklar tesis işletmesinin belirlediği bir yöntemle toplanabilir. Kıyı tesisinin sınırları içinde dere ağzı çıkışı varsa burada sınırlayıcı bariyer kullanılması zorunludur. Çöpkapar kullanılması durumunda bu sistemlerin her biri en az 30 litre hacminde olmalıdır. Kullanılan sistemin bakım, boşaltma ve kayıt takibi düzenli olarak yapılmalıdır. Yıllık toplama verileri Yeşil Liman Raporuna yansıtılmalıdır.

13. Her yıl kıyı tesisince belirlenecek en az iki plajda kıyı temizliği yapılmalıdır.

14. Kıyı tesisi otoparkında iki adetten az olmamak üzere otopark kapasitesinin en az %5’i oranında otopark yeri ilgili standartlara göre elektrikli araçlara uygun olarak (şarj ünitesi dâhil) düzenlenmelidir. Şarj ünitelerinden en az birinin, ilgili standartlara göre hızlı şarj kapasitesine sahip olması gerekir.